

Christus' roeping

Preek over Johannes 4:4
Door ds. G. Clements

Zingen: Psalm 103:2 en 6
Schriftlezing: Johannes 4:1 t/m 26
Zingen: Psalm 42:3 en 4
Zingen: Psalm 38:21
Zingen: Psalm 87:3 en 4

Gemeente, de tekstwoorden kunt u vinden in Johannes 4, daarvan in het bijzonder het vierde vers:

En Hij moest door Samaria gaan.

Onder onze tekstwoorden schrijven wij: *Christus' roeping*. Drie gedachten:

1. Een beschamende ontmoeting;
2. Een liefdevolle trekking;
3. Een genadige openbaring.

Christus' roeping. Deze vinden we terug in de tekst. Hij moest door Samaria gaan.

1. Een beschamende ontmoeting. Een vrouw bij de waterput wilde geen woord tot Hem spreken;
2. Een liefdevolle trekking. Christus gaat spreken en trekt haar met lout're goedheid en liefdekoorden;
3. Een genadige openbaring. Aan het eind van de geschiedenis klinkt het: 'Ik ben het, Die met u spreek.'

1. Een beschamende ontmoeting

Gemeente, de Heere Jezus is op weg van Judea in het zuiden van Israël, naar Galilea in het noorden. De Joden namen dan meestal een omweg langs de oevers van de Jordaan. Want een Jood wilde absoluut niet door het land van Samaria gaan. Er was een grote kloof tussen Jood en Samaritaan. Ze hadden zelfs een zekere afkeer van elkaar. De Joden zagen de Samaritanen als halve heidenen. Ze hadden dan wel de eerste vijf boeken

van Mozes, maar niet de Psalmen en niet de Profeten. Een Samaritaan ging met de grote feesten ook niet naar Jeruzalem, want men had een eigen tempel op de Gerizim. Deze vrouw woont in de buurt van deze Gerizim, een berg van bijna 900 meter hoog. Voor de Samaritanen is deze berg een heilige berg.

Met deze enkele pennenstreken begrijpt u wel dat de tegenstelling tussen Joden en Samaritanen groot was. Dat was de reden waarom Joden meestal met een omweg naar het noorden gingen langs de oevers van de Jordaan. Daarom begrijpt u nu wellicht de tekst. 'Hij móést door Samaria gaan.' Hij wilde het niet in de eerste plaats. Het was Hem ook niet geadviseerd. De discipelen hadden het Hem niet aangeraden. Nee, Hij moest dit doen van Zijn hemelse Vader. Hij zegt het straks ook als de discipelen uit de stad terugkomen met brood. Als zij zeggen: 'Heere, neem toch ook wat eten, neem wat brood. U hebt de hele morgen nog niet gegeten', zegt de Heere Jezus: 'Mijn spijs is dat Ik doe den wil Desgenen Die Mij gezonden heeft.' Hij zegt: 'Ik moet door Samaria gaan. Ik ben de Gezondene van de Vader. Ik heb een hemelse roeping. Hier ligt Mijn arbeid. Deze taak is door Mijn Vader op Mijn schouders gelegd.' Dan begrijpt u de tekst: 'En Hij moest door Samaria gaan.'

Moge de Heere geven dat vanuit de prediking van het Woord Hij ook vandaag door deze plaats moet gaan. Dat het Woord voor u een kracht Gods mag zijn tot zaligheid, want daarvoor zitten we uiteindelijk ook in Gods huis.

Daarvan beseft deze Samaritaanse vrouw nog maar bitter weinig. Ze is helemaal niet gekomen voor de Zaligmaker. Het levenspatroon van deze vrouw gaat precies de andere kant op. Ze leeft zich uit in zonde, ongerechtigheid en overspel. Ze heeft al vijf mannen gehad en nu leeft zij samen met de zesde man. Geloof maar dat er zich in dat huis wat heeft afgespeeld. Heel de stad spreekt er schande van. Daarom wil ze ook niet 's morgens vroeg voor dag en dauw met andere vrouwen bij de waterput komen. Die zullen haar met afschuw aankijken. 'Vrouw, wat doe jij hier. Je leeft ontrouw in de boze begeerte!' Daarom komt ze midden op de dag, als de zon hoog staat. Daar loopt ze te sjouwen met haar waterkruik. U bent ongetwijfeld naar Gods huis gekomen om het Woord te horen, maar bij deze vrouw is er zelfs niet de minste begeerte naar het Woord van Christus.

Toch wordt dit voor haar de dag, de roem der dagen, die Israels God geheiligd heeft. Hoe komt dat? Dat staat in onze tekst. Het enige dat deze

dag voor haar anders maakt dan al de andere dagen van de week en van haar leven is: 'Hij moest door Samaria gaan.' Daarom is dit de dag der zaligheid, de dag van haar verlossing. Of, zoals de profeet het zegt, het jaar van het welbehagen des HEEREN.

Daar zit de Zaligmaker, vermoeid van de reis. De afstand tussen Sichar (het oude Sichem) en Jeruzalem – die de Heere deze morgen met Zijn discipelen heeft afgelegd – is een hele weg. Het is te begrijpen dat Hij daar vermoeid neder zit bij de waterput. Hier wordt gesproken over het stadje Sichar. Het is het oude Sichem dat ligt tussen de twee hoge bergen de Ebal en de Gerizim. Daartussen ligt een eeuwenoude waterput. Men zegt dat die put nog steeds te bezien is. De geschiedenis gaat – daar verwijst de vrouw straks ook naar – dat Jakob ooit, lang geleden, deze put zelf heeft gegraven. Is dat alleen wat historische informatie? Maakt dat de preek wat interessanter? Nee, de Heilige Geest heeft alles opgeschreven met een bedoeling. Waarom staat het erbij dat dit de put van Jakob is? Omdat – nu de Zaligmaker hier zit op de rand van de waterput – het gebed van Jakob eigenlijk is vervuld. Hij bad op zijn sterfbed: 'Op Uw zaligheid wacht ik, HEERE.' Hier zit Hij als de Fontein van het levende water. Maar de vrouw ziet het niet. Ze komt voor het gewone water. Ze heeft geen enkel oog voor het levende water.

Hoe is dat met u? Heeft u al een geloofsoog op de Fontein van het levende water? Kent u de smaak al van dat levende water? Dat is wel een wonder, want even tevoren stond Johannes de Doper hier bij het water van de Jordaan. Op dat moment kwam Christus in het midden, en toen zei Johannes heel scherp: 'Hij staat hier in het midden van u, Die ge niet kent.' Dus het kan zijn dat Christus in al Zijn heerlijkheid wordt uitgestald, ook in de verkondiging van het Woord, en dat we het toch niet verstaan. Dat is aangrijpend.

Daar zit de Heere Jezus, vermoeid van de reis. Hij heeft uren getrokken door de bergen. De discipelen zijn naar de stad. Wat is dat een dierbaar gezicht, een vermoeide Jezus in Zijn waarachtige mensheid. Daar mogen we wel even over mediteren. Hij is niet zozeer vermoeid vanwege de lange reis, dat ook wel, maar toch vooral zegt de Bijbel dat Hij vermoeid is omdat wij Hem moeite hebben gemaakt met onze ongerechtigheden. Zó zit die vermoeide Jezus daar, dierbaar voor een in zichzelf vermoeid volk. Misschien bent u het wel, luisteraar, die moet zeggen: 'O Heere, ik voel ook mijn krachten wijken en bezwijken, haast U toch tot mijn hulp en redt.' Dan wordt zo'n vermoeide Jezus zo uitnemend dierbaar. Vooral

als Hij vanuit Zijn vermoeidheid Zijn vermoeide volk gaat toeroepen: ‘Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.’ Dat gaat Hij nu doen, want dáárom moest Hij door Samaria gaan. Kijk, daar zit Hij, op de rand van de waterput. Uit de stad komt opeens een vrouw. Ze is werelds gekleed. Je ziet aan heel haar uitdossing wat haar levenskeus is. Ze heeft een kruik op haar hoofd. Verder weten we erg weinig van haar. We kennen haar naam niet. Maar één ding weten we wel, en dat is de kern van de zaak, ze heeft vijf mannen gehad en woont nu samen met haar zesde man. Daarom komt ze ongezien, in de hitte des daags. De zon staat hoog aan de hemel. Het is helemaal geen tijd om water te gaan halen. Ik weet het uit mijn zendingstijd in Afrika. Daar liepen de vrouwen ook altijd met de kruiken op hun hoofd. Ik keek er met verwondering naar en vroeg me af: Zou die kruik er niet afvallen? Maar nee, die vrouwen hebben zoveel beheersing van hun evenwicht, dat ze die kruik tot op de markt op hun hoofd droegen.

Daar gaat de Samaritaanse vrouw. Alleen. In haar hart heeft ze één beslissing genomen. Het is voor haar vast en zeker, ze zal zelfs de hitte van de dag trotseren om water te halen, maar ze zal absoluut niet breken met de zonde. Daarmee wil ze doorgaan tot haar laatste levenssnik. Als ze bij de put komt, wacht haar een tegenvaller. Ze had gehoopt in haar eentje daar water te kunnen putten, maar nu staat daar een Jood! Iemand uit het Joodse volk. Ze had stilletjes water willen putten en weer willen weggaan met haar kruik. Maar nu staat daar een Jood. O, ze voelt de vijandigheid in haar hart ten opzichte van dat Joodse volk. Ze wil die Persoon niet groeten.

Hier zien we het beeld van een mens. Ze gaat zó water putten dat ze de Vreemdeling uit het Joodse land niet ziet. Ze staat heel onbeleefd – als het ware half met haar rug naar Hem toe – water te putten. Wat moet er gebeuren om de stilte te verbreken? Zij zal deze stilte niet verbreken, hoor. Christus moet het eerste woord gaan spreken om gehoor te krijgen. Zo is het ook in uw en mijn leven. Hij is altijd de Eerste. En ten slotte aan het eind van uw leven, is Hij voor al Zijn kinderen de Laatste. Hij gaat de stilte verbreken. Hij spreekt een eenvoudige zin uit. Hij begint niet met de hoge stukken van de geloofsleer, maar Hij begint heel laag. Precies met datgene waar deze vrouw mee bezig is. ‘Geef Mij te drinken.’

Waarom begint Hij daar? Is er misschien bij deze vrouw dan toch nog een aanknopingspunt? Weet de Heere dat ze de zondegang van haar leven toch

eigenlijk moe is? Of is ze de laatste tijd misschien weleens aan het bidden op de Gerizim? Nee, wat dat betreft is er ook geen aanknopingspunt, gemeente, de deuren van haar hart zijn hermetisch gesloten. Maar Hij gaat aan de deur van haar hart staan, en Hij klopt. Wat wordt het in het leven van deze vrouw waar, wat we lezen bij de profeet: 'Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden.'

Daar staat ze. De vraag klinkt. Uiterlijk bezien zouden we zeggen: Moet U nu met zo'n vrouw gaan praten! Kijk eens hoe ze gekleed is. Je ziet precies wat haar leven is. Lekkend, prikkelend en uitdagend wandelt ze over het pad van de zonde. Dit laat ons zien dat een christen ook uiterlijk in eenvoud moet wandelen. We hebben vandaag de dag veel over de noodzaak van evangelisatie. En dat is niet verkeerd. Maar weet u waar de evangelisatie begint? Als een kerkmens in eenvoudigheid een lamp is in deze wereld. Dan hoeft u niet veel te zeggen. Dan zegt men: Dát is een christen. Aan deze vrouw is dat niet te zien.

'Jezus zeide tot haar: Geef Mij te drinken.' De Zaligmaker begint precies waar zij zit. Midden in de verlorenheid. Eigenlijk vraagt Hij: Waarom komt U nu? Het is twaalf uur. Niemand komt op deze tijd. Vrouw, waar bent u eigenlijk mee bezig? Waarom loopt u midden op de dag hier met een kruik? Waarom wilt u geen woord tegen Mij zeggen? Waarom gaat u straks weg met een volle kruik om uw zondeweg te vervolgen? Wordt u niet moe van dat modderwater van de wereld?

'Geef Mij te drinken.' Zo daalt de Heere laag af. Ook in de prediking op deze dag. Hij daalt af tot de plaats waar u zit. Want Hij weet wel waar u woont, precies, daar waar de troon van de satan is. U bent gevangen in de dingen van de voorbijgaande wereld.

'Geef Mij te drinken.' Daar klinkt voor het eerst in haar leven het Woord van God. Hoe rijk is dat! Heeft het in uw of jullie leven ook weleens geklonken? Vraagt u zich af hoe u dat kunt weten? Wel, dan trekt de Heere door dat Woord de koorden van Zijn liefde om uw hart.

Lout're goedheid, liefdekoorden,
Waarheid, zijn des HEEREN paân.

Dan begint de Heere te trekken uit de duisternis tot Zijn wonderbaarlijk licht. We gaan naar onze tweede gedachte: